

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

LA REVOLTA DE JULIOL

SEGON ANIVERSARI

Es veritat que la crítica dels fets historics es més serena y valdera quan ha passat algun temps, avui ja pot comensarse a examinar y a criticar ab pretensions de serenitat la revolta catalana del mes de Juliol de 1909. Dos anys han passat ja, y les naturals passions, que aleshores s'exacerbaren violentament, s'han apaivagat. Queda el caliu de la reñuncia, però la flama es apagada.

Pera nosaltres, com més s'allunya la data d'aquell alsament popular més clars se'ns apareixen la seva gestació y el seu desenrotllament. Un estudi imparcial y seriós demostra aviat dos fets essencials: primer, l'espontaneitat de la revolta; segon, la doble actuació en la mateixa dels elements populars honrats y de la pillada de Barcelona. Aquets dos fets constitueixen la clau pera explicar satisfactoriament alguns punts obscurs de les jornades tràgiques.

La revolta va esser espontania; y ab això cauen per terra les principals acusacions reaccionaries contra aquell moviment popular. Tots aquells qui han parlat de tenebroses conspiracions, de misteriosos treballs de preparació, o han enganyat o han sigut enganyats ells. Molta gent, que ignorava la natural formació d'un esperit de violenta protesta contra la guerra de Melilla, al veure's sorpresa pels disturbis, per les barricades, per l'aixecament de ralls y el tallament de fils telegrafics y telefonics, no pogué creure que allò s'havia produït tot sol, y arribà, sense cap prova objectiva y real que ho confirmés, a la convicció de que'ls fets revolucionaris eren l'obra d'un extens y sinistre complot.

Y no fou així. Lo unic que realment se preparà fou la vaga general, y encara no massa. La vaga, més que tramada per uns quants *meneurs*, fou deguda a la pressió irresistible del poble barceloní, que ja feia dies que tenia l'ànima sublevada per les noves dels sagnants combats del Rif. Quan, en la setmana anterior a la tràgica, la Solidaritat Obrera convocà a les societats de resistència pera pendre acords contra la guerra y la reunió fou suspesa pel governador en el moment en que ja havien acudit els convocats, la gentada obrera aplegada en el local bullí d'indignació, y demanà, entre la confusa cridoria de les converses exaltades, la declaració immediata de la vaga general. Uns quants delegats se reuniren en una habitació apart, sense que'n tingués esment la policia, y allí la vaga fou acordada en principi. Però no's decidí del tot fins a la mateixa matinada del dilluns de la setmana tràgica. Lo que després passaria no ho sabia ningú. Però cap dels qui prepararen la vaga sospità que esclataria totseguit una veritable revolució.

Es encara més important el fet de la doble intervenció del poble honrat y de la pillada en els aconteixements d'aquells dies. De cop fou el poble qui, encès d'ira, se llençà a la revolta contra la guerra. Aviat se creà una situació

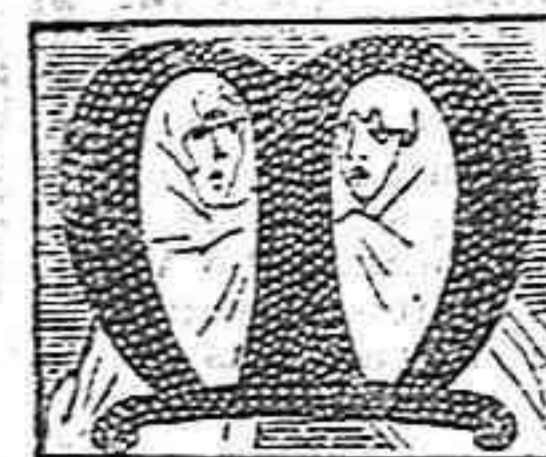
d'anarquia, d'incertitut, y d'aqueixa situació se n'aprofitaren depressa els baixos fons socials que ab tanta abundancia conté Barcelona. L'intervenció de la xusma en la revolta ve marcada per un seguit d'excessos y de delictes comuns ab els quals s'ha volgut deshonrar aquell noble moviment popular. Pot dirse, en termes generals, que la revolta honrada durà el dilluns y el dimars d'aquella setmana; que'l dimecres la pillada entrà de ple en acció, y que ella fou la que principalment mantingué els desordres en els dies restants.

En aquet segon aniversari de la revolta, després d'haver proclamat els dos fets exposats, rigurosament exactes, nosaltres dediquem un record de simpatia y d'admiració al poble que honradament se llençà a la protesta y que quan tingué el pit descobert davant dels mausers de

la forsa pública, se vegé covardament abandonat y inicuaement trait pels professionals d'una revolució de llengua y de ploma.

FULMEN

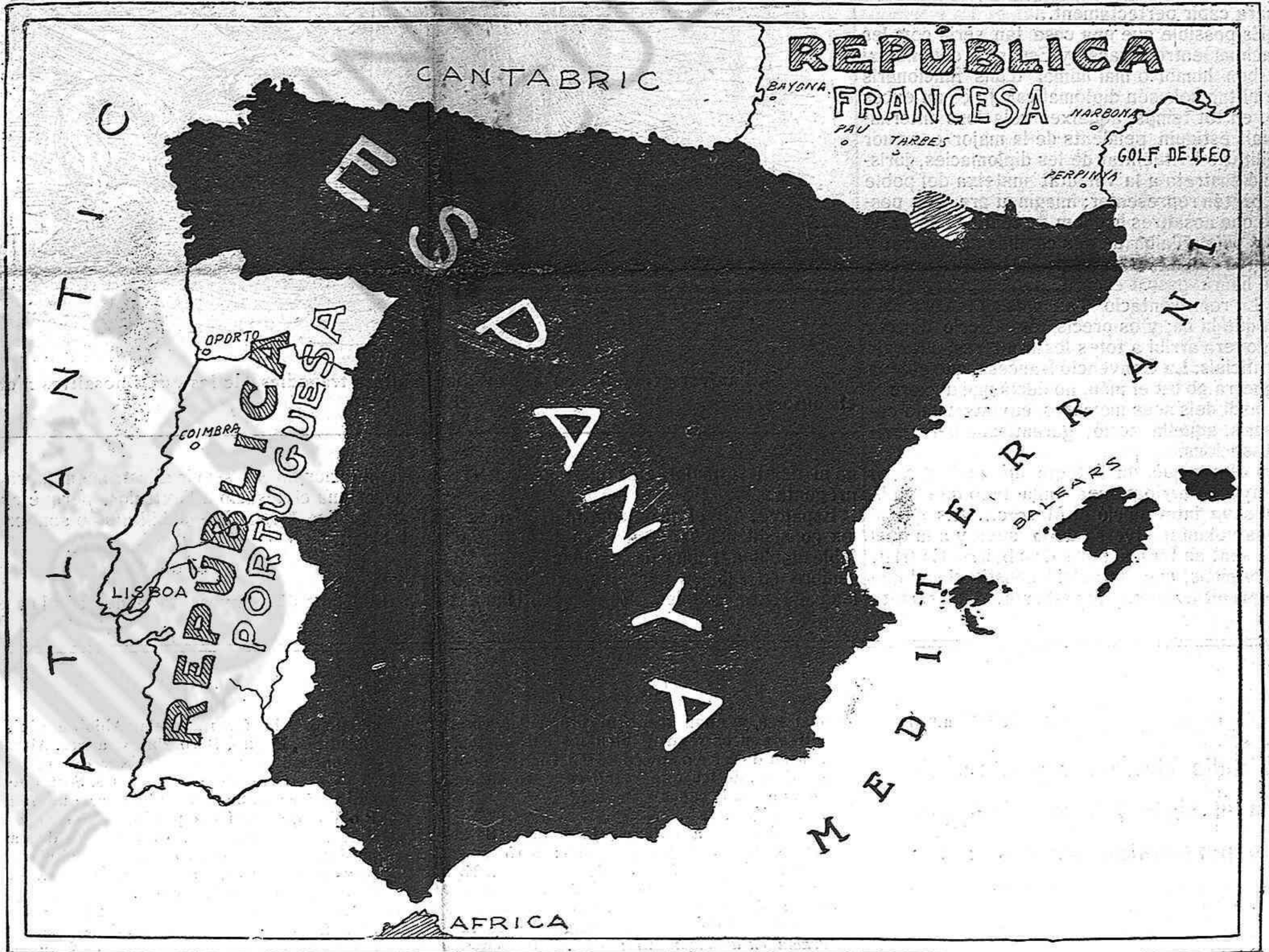
LO DEL MARROC

es precis comensar aquest article ab una curta aclaració. *El País*, de Madrid, en una alusió excessivament galant pera mi, dona an els meus darrers articles sobre la guerra publicats a LA

CAMPANA un sentit que no poden tenir. Pot ser que hi haja disparitats entre l'apreciació que jo faig en general de l'intervenció europea al Marroc y els arguments ab que una part de l'opinió condemna aquella ingerencia. Però no hi ha la més petita disparitat entre'l meu partit y jo sobre la conducta que convé a Espanya en l'hora present. Jo hauria parlat de bona gana en el *meeting* del Circ Barcelonès y m'adhereo de cor an aquell acte. M'oposo a tota empresa de caracter belicós, per part d'Espanya, y envio la salutació més ferventa y entusiasta a la pròxima reunió solidaria de socialistes anglesos, alemanys y francesos a Bruseles. En tot quant representi antimilitarisme y pacifisme no hi ha qui'm guanyi. Precissament perquè soc francofil m'inspira aversió aqueix partit colonista francès, ont persisteix

Un mapa que parla

Per 'quells que'l saben entendre, ja, no'n diu poques de coses!...

ANIVERSARI DE LA SETMANA TRÀGICA

La veu de la consciència

la lleu del nacionalisme ventsut y ont hi ha el perill d'una guerra europea que deixaria a l'atzar de les armes la causa mateixa de la civilització, o sia de l'occidentalisme. Fransa, tant si vencés com si no, sofriria una crisi delicada pera les seves funcions d'institutriu universal.

He dit que creia en l'intervenció europea al Marroc. Però també he dit que aqueixa intervenció civilitzadora no ha de ferse a costa de la mateixa civilització. Europa ha d'anar exportant a l'Àfrica la cultura. Però si això produeix una guerra europea, aleshores el moviment seria invers; seria l'Àfrica, l'Àfrica guerrera y bàrbara, qui importaria a Europa, per contagi de brutalitat, la més gran de les barbaries: la guerra. Pera exportar la cultura es precis esser cultes; y una guerra europea seria un símptoma massa fort d'incultura.

Però més concretament, referintme a Espanya, he dit y repeteixo que la considero totalment mancada de preparació pera intervenir al Marroc en forma no pacífica. La considero inhabilitada perquè no té l'instrument necessari: un exercit colonial; y la forta experiència de 1909, gloriosa ja, ensenya que la voluntat del poble s'oposa a l'injustícia de sacrificar la vida dels fills de la patria a un interès adventici; ja que mai tenim de supeditar lo sustantiu a lo adjectiu, ni realisar les empreses exteriors a costa de la vida y de la pau interiors.

La qüestió marroquina ha permès a molts donar aliment a una de les secretes antipaties que senyalen la persistència del vell esperit espanyol: la galofòbia, barrejada naturalment ab una admiració ignorant y desmesurada per Alemanya. Ja sé que, per fortuna, la desproporció de forces fa impossible un conflicte belic ab Fransa; però seria precis que l'opinió comensés a examinar si en totes aqueixes qüestions fronterisses, de que cada dia dona compte el telegraf, no hi ha una sistemática y tendenciosa preparació pera designis que no podem encara capir perfectament...

Es possible que una cosa tan sèria com les relacions entre Fransa y Espanya depeneixi del bon humor o mal humor d'uns funcionaris que ni tan sols són diplomàtics? Ja és un excés que, en tot temps, aqueixes relacions internacionals estiguin pendents de la major o menor habilitat o irritabilitat de les diplomacies, jurisdicció sustreta a la voluntat mateixa del poble que pretén representar; imagineu ara si és possible que nosaltres haguem de confiar la sort de tot el país a l'albir de dos capdills de guerra; y que, tot llevantnos cada matí, ens preguntem: ¿què haurà passat encara, avui, a Alcazar-kebir? La representació d'un país es la cosa més civil que hi ha; y es precis que l'acció directa del govern arribi a totes les fronteres, naturals y artificials. La Convenció francesa, que estava en guerra ab tot el món, no deixà mai d'exercir, per medi dels seus membres, enviats com a comissaris, aquella acció, garantizada per terribles sancions.

No sé per què, fa l'efecte de que'l govern espanyol ha arribat més enllà de lo que volia en la seva intervenció al Marroc... ¿Es que hi ha una voluntat diversa de la seva y a la qual no se sent ab forces pera desobeir?—Es trist, lectors meus, que l'infracció constitucional que ha suprimit a Espanya la llibertat d'impremta

—Si, l'aniversari d'allò... Y el centenari d'altres tragedies, de les quals nosaltres n'erem els autors.

no'm deixi formular més clarament la meua pregunta.

Espanya, en el problema marroquí, sofreix les conseqüencies de la seva inferioritat. La feblesa d'una sobirania nacional se tradueix sempre en feblesa pera les expansions, pera les empreses exteriors. Es natural. Una debilitat interior no pot servir d'instrument pera imposar una civilització a l'exterior, perquè civilitzar implica força. Les debilitats no són exportables...

Les simpaties envers Alemanya són la resultat interior no pot servir d'instrument pera imposar una civilització a l'exterior, perquè civilitzar implica força. Les debilitats no són exportables...

tant d'una doble acció dels catolics y dels conservatius. Els catolics, fomentant l'admiració als herefics alemanys, saben que això implica un apartament d'aqueixa Fransa, que es el major enemic del clericalisme y l'exemple practic del darrer y definitiu gest que expulsarà dels Capitolis civils l'Esglesia usurpadora.—Y els conservatius saben be que la forsa alemanya està precisament feta de passivitats intel·lectuals propies de cervells agotats pera l'iniciativa; pera les rebelions personals y les independencies subjectives. La paraula disciplina es avui germanica. Y els conservatius, que són una forsa de remat, la forsa quantitativa de les ovelles contra l'excelencia qualitativa del llop, fien an aqueixa energia, feta de negacions, la continuïtat dels vells sistemes.—Però no saben que Austerlitz vingué abans de Sedan; y que'ls soldats d'Austerlitz sortien de la gran disciplina de la Revolució, mentres els de Sedan sortien del vil asserviment del segon imperi.

GABRIEL ALOMAR

ILBAO va rebre el passat diumenge la visita dels representants de la Conjunció republicana-socialista que, complint l'acord del Comitè directiu, varen anar allí a ilustrar l'opinió y a parlar

contra la guerra. El miting, que tingué lloc en el Frontó Euskalduna, se vegé concorregudissim y, com el del nostre Circo Barcelonès, suffrí una tentativa de perturbació preparada pels lerrouxistes d'aquella localitat. Però allí, lo mateix que aquí, en el pecat dugueren els perturbadors la penitencia, y, a pesar de les seves maniobres lliberticides, l'acte, grandios y imponent, va realisarse ab arreglo al programa convingut.

Parlaren en Salvatella, en Soriano, en Pau Iglesias y alguns altres, y quedà evidentment demostrat que Bilbao no vol la guerra, com no la volen Barcelona ni cap de les grans ciutats d'Espanya aont el sentiment public ha tingut medi d'exteriorisarse.

La Conjunció, incansable y serena, va sembrant. Un dia o altre recullirà el poble espanyol els fruits de la seva campanya redemptora.

La situació, pintada per ella mateixa. El governador de Sevilla, senyor Valcárcel, es un bon governador. Fa dos anys que ocupa el lloc, y durant aquest temps s'ha captat les simpaties de tots els sevillans. Poble, corporacions, autoritats, tothom l'estima y el respecta.

Però heusaquí que un dia el senyor Valcárcel reb una carta d'en Canalejas participantli que «li accepta la dimissió».

—Si jo no l'he presentada!... —No hi fa res: li accepta, y pot desde ara deixar lliure el Govern civil.

Sevilla en pes reclama. Mil veus en sò de protesta se dirigeixen an en Canalejas.

L'Italia clerical y aristocràtica al sigle XVIII, vista per un personatge francès :::

Roma

(Continuació.)

len objeccions; vosaltres aseu al pinnacle el poder del vicari de Jesucrist. Se us té de despatzar a corre-cuita: ¡si no hi ha res més senzill! ¿Què es lo que'l papa no pot?... Es la furia francesa. Després, quan l'ordenansa es promulgada, la porteu als vostres parlaments de Fransa, que'ns maltracten de totes les maneres. És clar; fet l'escandol, tenim, en certa manera, el compromís d'honor de mantenir lo que hem fet. No us pertocaria a vosaltres saber si lo que demaneu es conforme o no a les lleis del vostre Estat? Oh! y al mateix temps que refuseu, al vostre país, la més mínima deferencia per lo que emana de l'autoritat papal en materia espiritual, sembra que'n voleu atribuir una sense termes respecte de lo mateix, sigui al vostre rei, sigui al vostre clero. Aquet ve a demanarnos condemes contra coses de les que no hauriem dit

mai res, y quan les hem proferides, vosaltres ens carregueu totes les culpes, ens acuseu de ser els autors de les vostres dissenacions, de les que vosaltres, y vosaltres sols ne sou la causa.»

El clero romà té els seus jansenistes. Se'n troben fins entre'ls cardenals; però són d'una especie diferenta dels nostres. El jansenisme d'Italia no's capfica del fet o el dret de les cinc proposicions, ni de les cent una, ni de les estrambotigueses de la gracia eficas o suficienta; lo que'l preocupa es la qüestió d'esbrinar si la decisió del papa, *ex cathedra*, es infalible o no...

El nepotisme

Y passo de l'article anterior al del nepotisme, respecte del que s'abon que ja no se'n pot dir gran cosa (1). Ses prerrogatives són ben decaigudes, per lo que eren avants. Aleshores, no solament podia el papa regalar a sos nevots tot lo que volia de la Cambra eclesiàstica (o sigui dels bens de l'Esglesia) y fins els feudes alienats que retornaven a l'Estat baix son pontificat, sinó que arribava a desmembrar a favor d'ells, a títol de feude, les terres de l'Estat pontifici. Dels vells abusos del nepotisme y dels desfalcs a la Cambra apostòlica ne ve prin-

(1) Ja's veurà lo que no es «gran cosa» pel President de Brosses. Lo cert es que'ls abusos tornaren baix el pontificat de Climent XIII, y que si Climent XIV feu oblidar fins el nom de nepotisme, Pio VI afavorí a sos dos nevots Onesti, qui cambiaren aquest nom pel de Braschi—el de l'oncle—fins als més escandalosos excessos.

cipalment la fortuna dels Aldobrandini, Borghese, Panfilii, Barberini y altres. Aital comportament no podia deixar de reduir aviat a no res als papas futurs. Sort que s'hi va fer una bona tallada. Crec que fou Pio V el qui abolí els privilegis del nepotisme. Si el papa fes avui un tal abús de sa potencia, la seva obra seria aviat anulada per son successor, y a més exposaria a sa familia a grans persecucions.

Malgrat això, sempre es molt bon ofici el de fer de nevoj del papa. Sense parlar del títol de príncep, que mai els falta, ni de les grans dignitats y els grossos beneficis, mentres els visqui l'oncle disposten de tot sense contradicció, y manegen com els plau les rendes y papers publics. No són tan sonsos que s'oblidin de ferse les millores parts, y aixís que s'adonen de que l'oncle va a finar, no descuiden cap precaució contra les investigacions que a l'avenir se podrien emprendre. Una d'aquestes precaucions, y segura, es la de fer cardenals als que han manejat les finances, perquè aital dignitat els eximeix de rendir comptes de llur administració. Aixís succeeix que ab un pontificat n'hi ha ben be prou pera enriquir a una familia sencera.

Després de tot, ja es bastant haver abolit els abusos excessius del nepotisme; no seria de bona política tirar endavant ab massa decisió les iniquacions: *Alteri ne feceris quod tibi non vis fieri* (No fassis a un altre lo que no vols que't fassin). A cada hu li agrada poder venir quan li toqui.

La consideració que avui té'l cardenal nevoj subsistirà mentres duri la vida de son oncle. No obstant, podria encara guar-

darse'n una part pel medi de tantes criatures de Climent XII com ara hi ha al sacre colégi, y que haurien de ferlo amo de l'elecció del successor. El papa actual es un príncep feble; y com podria ser d'altra manera, ab els vuitanta set o vuitanta vuit anys que té, cec d'ensà dels primers temps de son regne, y avui moridor, impossibilitat d'aixecarse del llit? Es veritat, però, que trobantse a la forsa de l'edat era home molt considerat y molt digne de serho, per sa naixensa, son talent y la noblesa de ses maneres.

Essent cardenal era'l senyor més magnífic de Roma, y vivia ab més luxe que qualsevol altre del sacre colégi. Jo he sentit contar que l'affligia tot sovint l'impotencia en que's veia pera millorar sa posició, y el pensar que com més gran senyor era devingut, més embolicat se trobava. *Son stato, deia, un ricco abate, un comodo prelato, un povero cardinale ed un papa spiantato* (He sigut un capellà ric, un prelat benestant, un cardenal pobre y un papa tronat).

Malgrat sos mals, no deixa de treballar encara com pot. El cardenal Passionei, secretari dels breus, m'ha dit que diferentes vegades cada setmana va a portarli requestes y expedients, entre sis y set hores del dematí. Quan ha donat sa decisió, s'escrui al marge de la requesta: *Annui sanctissimus*, y li posen la mà damunt del lloc aont ha de firmar. Però ja imaginareu que no li dinen més que lo que volen.

—Jo era un dia a l'audiencia del papa—me deia'l mateix cardenal—quan va arribar un missatge de la part dels nevots pera alguna cosa que, aparentment, no li venia

AL MARROC

Els que donen l'exemple

— Pare, ¿quí són aquets dos que mouen tant desordre?
— Són els encarregats de mantenir l'ordre en el nostre país?

o a qualsevol altre punt d'aquets aont anem penetrant pacíficament y d'ont qui sab si no sabrem com sortirne. Quan el cas vingui, el doctor Mestre y els seus ens sortiran ab un pef de *Marcha de Cádiz*, y els elements contraris a la guerra, constituïts per tot el poble espanyol, no tindran prou alè ni autoritat pera contrarrestar l'estat d'epilèptica patrioteria que sabran crear artificialment els nostres *coloniales*.

JEPH DE JESPU

Molt soroll y poques nous

HEUSAQUÍ com això de l'infabiltat y l'autoritat papal no es, al cap d'avall, més que un de tants topics com la vida n'està plena, y qual rigides s'estira y s'arronsa a voluntat del posseïdor.

La setmana passada recullírem la veu de que pensava el Papa de Roma suprimir una bona part de les festes d'entre setmana.

Tenint en compte que la constitució de l'Església catòlica ha convertit el culte en una industria, deiem que'ls projectes de Pius X serien lo que les circumstancies disposessin, tota vegada que per damunt de la voluntat romana hi ha els interessos del clero, tan respectables, al menos, com pogan esserho els preceptes del santoral.

Lo que no creïem era que les circumstancies vinguessin tan aviat a donarnos la raó. Si les ratlles per nosaltres escrites tarden en sortir al carrer unes hores més, el nostre article no hauria tingut raó d'esser. Pot dirse, per aquesta vegada, que'l Pare Sant se l'ha enveïnada. Els sants del calendari seguiran al lloc que ja ocupen, y la

polsaguera alsada pel Papa ab aquet motiu quedarà reduïda a la supressió de tres festivitats, que aniran a terra pera que no siga dit.

El Papa ha fet *santament* en transigir a les primeres de cambi, y no deixar que les protestes motivades per la seva disposició guanyessin el terreny que indubtablement haurien conquistat. Si les seves iniciatives y els seus actes no l'acrediten d'home sabi, no podrà dirse que no siga el seu esperit de concordia el que caracterisa als varons prudents.

El Papa anava aquesta vegada a entaular la partida ab els seus mateixos, y les primeres espurnes d'una guerra civil han bastat a ferlo recular. Si en comptes de jugarse els quartos ab els seus parcials hagués sigut qüestió de tenirseles dretes ab en Canalejas, a bon segur que la cosa hauria cambiat totalment d'especie. Ara, no. Ara afectava, la seva disposició, la caixa de les parroquies, y com en l'anterior escrit ferem notar, passa, l'exèrcit ensotanat, per tot lo del món menos per lo de que s'atenti contra la seva menjadora.

Felicitem al clero que, sense adoptar aparatoses actituds ni haver de recórrer al llenguatge matonesc, ha sapigut imposarse a Roma, fent que se li respectés l'actual ordre de coses.

Al Papa li ha passat, ab això de la reforma del santoral, lo que a les criatures en els primers dies de portar pantalons closos, sols que la sotana de Pius X ens priva de sentir l'aroma delator de la seva covardia.

Pregui'n nota en Canalejas, y vegi tota la diferència que va de les seves arrogancies bufonesques, a la conducta enèrgica, emperò contundenta, del desheretat clero parroquial.

BAC DE RODA

Pera'ls republicans ¿es sospitós en Nakens? Doncs, vegi's lo que'l vell periodista acaba de dir, referintse a certs personatges que de republicà porten careta:

«Si se orientara al pueblo por otros caminos... si se le exigieran sacrificios en lugar de entretenerle con cominerias de comité, bailes de máscara en los casinos, kermesses y meriendas... ¿qué había entonces el pueblo de pensar en discutir en malas formas ni en insultarse y agredirse?»

Senyors empresaris de la *Casa del Pueblo*: ens sembla que en Nakens els ha vist l'orella.

Perquè, o molt ens equivoquem, o tot això vol dir que vostès estan ensarronant al poble, y que en lloc d'embabiecarlo, com fan, ab músiques y focs artificials, lo que haurien de fer es educarlo y instruirlo, y prepararlo pera un pervenir més agradable que'l tenèbrós y degradant present.

En un miting celebrat l'altra setmana, un dels sempre aplaudits *hermanos Ulled* va declarar que voldria que a Espanya hi vingués un Nerón que hi pegués foc per tots quatre costats.

Vaja, home; pera dir aquestes coses, esperi que fassi fret, al menos.

Ab el diastre de calor que està fent aquets dies, ¿a qui se li ocorreix sortir a parlar de focs tan formidables?»

**

En el mateix miting, un altre dels referits *hermanos* tingué la galanteria d'oferirse pera tota obra de *sanejament*.

Veuen?... Això sí que es d'agrair.

Que ho tingui present la Corporació municipal.

Pera quan s'hagi d'escurar alguna claveguera, ja sab que pot comptar ab un dels *hermanos Ulled*.

Llegeixo que an en Canalejas, en una tómbola, li ha tocat un quadro que figura una sagristia.

Al pobre don Josep, fins la *suerte loca* li pren el pèl.

Li pren el pèl... y li deixa la tonsura. Pera que tothom el conegui per la coroneta.

A Alcubilla (Almeria), una joveneta molt aixerida y molt guapa acaba d'abandonar als seus pares pera anarse'n ab el rector de la parroquia.

Tractantse d'un mossèn, el fet de haver tranquilisat als catòlics papais de la xicoteta.

—Al fi y al cap, es una ànima pera'l Cel—deuen exclamar.

—... Y un cos pera'l *miraguano!*—deu dir-se el rector Tenorio.

Veig que en Francisquet Cambó va marxar cap a Mahó. ¿El motiu d'aquet viatge?... Deu ser qüestió de formatge!

CORRESPONDENCIA
Cavallers: J. C. (Agullana): Tot això que'ns diu, condensat en deu línies, potser hauria resultat aprofitable. Un document tan extens no tenim esma de llegirlo. Sàpigano pera una altra vegada; les correspondencies s'han de redactar curtes, ben curtes, a tall de telegrama.—F. P.: Li prego que prengui bona nota de lo que se li diu al seu confrare de més amunt.—A. C.: Aquets assumptes de caracter sentimental no està mai be que siguin objecte de crítica.—Joan Tirbosa: Això no es una poesia! Això es el colera!...—Joan Mestres M.: Podria ser que un dia o altre s'aprofitessin.—S. Brugués Berta: Entren en cartera, esperant una oportunitat. Y tantes gracies.—Josep Cervelló: La manca d'espai no'ns ho ha permès, y ho sento.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8 Tinta Ch. Lorilleux y C.^a